

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ДРУГОЇ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури (переклад
включно), перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови

Освітній рівень: Перший бакалаврський

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

Дніпро 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Анотація до курсу.....	3
3. Мета та цілі	4
4. Компетентності та результати навчання.....	4
5. Організація навчання.....	5
6. Самостійна робота.....	8
7. Контрольні заходи та критерії оцінювання.....	9
8. Політика курсу.....	11
9. Рекомендована література.....	12
10. Кодекс доброчесності.....	14

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (німецької)
Викладач (і)	К.філол.н, доц. Прутчикова Валентина Василівна
Контакти, E-mail викладача	Кафедра перекладу та іноземних мов, к. 424, e-mail: prutchykova.valentyana@gmail.com
Форми організації навчання з дисципліни	лекції, семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, кількість модулів: 3 Загальна кількість годин на вивчення дисципліни: 90 з них: лекційних: 24, семінарів: 16, самостійна робота студента: 50
Тип навчальної дисципліни за навчальним планом	Обов'язкова циклу фахової підготовки, Курс: 3 Семестр: I, чверть II; Семестр II, чверть III Вид контролю: екзамен
Додаткові інформаційні матеріали	https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2016/p3079
Години консультацій:	13.00-14.00 вівторок – четвер

2. Анотація до курсу

Курс «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (німецької)» входить до циклу фахової підготовки, викладається на 3-му курсі, базується на теоретичних принципах та практичних компетентностях з історії, соціології, культурології та логічно пов'язаний з курсами «Вступ до мовознавства», «Основи теорії мовної комунікації», «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу», «Практика перекладу» тощо. Основними формами навчання є лекційні та семінарські заняття. Лекційний матеріал спрямований на формування у студентів системи сучасних лінгвокультурологічних знань про німецькомовні країни щодо їх історичного розвитку, географічних особливостей, державного та політичного устрою, зовнішньої та внутрішньої політики, економіки, суспільного життя, національних традицій, світогляду та мовної поведінки носіїв німецької мови.

На практичних заняттях у формі опитування, доповідей, презентацій, інтерактивного спілкування, дискусій тощо закріплюються знання, отримані на лекціях та при виконанні самостійної роботи, удосконалюються

культурологічні компетенції в аспекті іншомовного спілкування та перекладу. Викладання здійснюється українською та німецькою мовами.

3. Мета та цілі

Мета курсу: ознайомлення студентів як майбутніх перекладачів з історією, географією, суспільним устроєм, політико-економічними особливостями та культурою німецькомовних країн (Федеративної Республіки Німеччини, Австрії, Швейцарії, Люксембургу, Ліхтенштейну), сприяння успішному опануванню студентами лінгвокраїнознавчих комунікативних компетентностей, ознайомленню з культурним спадком цих країн та сучасних духовних цінностей.

Цілі курсу: розширення кругозору студентів завдяки вивченню історії, культури, політичного та державного устрою, соціальних здобутків німецькомовних країн, засвоєння наукових та культурних досягнень німецькомовного лінгвокраїнознавства, розвинення навичок і вмінь міжкультурної комунікації, удосконалення мовленнєвих компетентностей завдяки використанню автентичних німецькомовних матеріалів.

4. Компетентності та результати навчання

Інтегральною компетентністю є сукупність лінгвістичної, соціокультурної, країнознавчої та міжкультурної компетентностей, які забезпечують успішне володіння іншомовною комунікативною компетентністю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти опановують **наступні компетентності:**

- здатність організувати процес свого навчання й самоосвіти;
- здатність співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо у своїй перекладацькій діяльності;
- здатність аналізувати варіанти, діалектні та соціальні різновиди німецької мови, правильно ідентифікувати соціолінгвальну ситуацію,

приспосовувати свою мовленнєву поведінку до соціально-культурних особливостей країни, з представниками якої ведеться діалог;

та результати навчання:

- вміти використовувати соціокультурні знання і вміння в міжкультурній комунікації;
- вміти пов'язувати культуру німецькомовних країн з рідною культурою;
- вміти виконувати роль культурного посередника між своєю культурою і культурою німецькомовних країн та ефективно вирішувати проблеми міжкультурного непорозуміння та конфліктів.

5. Організація навчання

Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)

	Усього	Чверті	
		10	11
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	90	60	30
Аудиторні заняття, з них:	40	24	16
Лекції	24	16	8
Семінарські заняття	16	8	8
Самостійна робота, у тому числі при:	50	36	14
підготовці до аудиторних занять	20	12	8
підготовці до модульних контрольних робіт (екзамену)	9	6	3
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	21	18	3
Заходи семестрового контролю		семестрова (екзамен)	підсумкова оцінка, семестрова (екзамен)

Структура навчальної дисципліни

Лекційний курс (24 год.)

№ № з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Трива- лість (годин)

1	<p>Політична карта ФРН. Державні кордони, суспільний устрій. Населення. Національний та соціальний склад населення. Адміністративний розподіл. Вищі органи державної влади.</p> <p>Фізична карта ФРН. Рельєф, клімат, водоймища. Корисні копалини. Промисловість. Сільське господарство, транспорт (загальна характеристика).</p>	6
2	<p>Нарис історії Німеччини до 1945 року.</p> <p>Головні події новітньої Історії Німеччини (після 1945 року):</p> <p>1949 – розподіл Німеччини на дві держави різних політичних систем;</p> <p>1953 – народне повстання в НДР, перша хвиля біженців з НДР;</p> <p>1955 – вступ ФРН до НАТО, а НДР – у склад країн-учасниць Варшавського договору;</p> <p>1961 – зведення та укріплення Берлінського муру;</p> <p>1964 – дозвіл пенсіонерам НДР на відвідування ФРН;</p> <p>1974 – відкриття постійних представництв в обох країнах;</p> <p>1981 – перший візит бундесканцлера Шмідта до НДР;</p> <p>1984 – перші фінансові кредити для НДР;</p> <p>1987 – візит президента НДР Хонеккера до ФРН.</p> <p>1989 – друга хвиля біженців з НДР, відкриття Берлінського муру.</p> <p>Крах СЕД;</p> <p>1990 – вільні вибори в НДР. Падіння Берлінського муру. Поворот в Історії розвитку німецької нації: возз'єднання НДР та ФРН у єдину Німеччину. Політичні, соціальні та економічні труднощі возз'єднання.</p>	6
3	<p>Державний лад, конституція та правопорядок, конституційні органи. Федералізм і самоврядування. Політичні партії ФРН, їх співвіднесеність, мета. Соціальний склад, взаємодія. Роль церкви в житті ФРН. Економіка. Економічний лад і економічна політика. Ринок праці. Сектори економіки: промисловість, техніка, ремесло, торгівля, зовнішня економіка, енергетика та сировина, гроші та банківська діяльність, транспорт, пошта та зв'язок. Громадське життя.</p>	6
4	<p>Географічне положення, державний, політичний та</p>	6

	економічний устрій Австрії, Швейцарії, Люксембургу та Ліхтенштейну. Економічний лад, громадське та культурне життя.	
--	--	--

Семінари 16 год.

1	Політичний устрій Німеччини. Федералізм і самоврядування. Політичні партії ФРН.	4
2	Економіка Німеччини. Ринок праці. Сектори економіки ФРН. Громадське життя. Культура Німеччини. Видатні люди Німеччини. Свята, звичаї. Релігійні свята і традиції. Проблеми молоді у ФРН.	4
3	Географічне положення. Економіка, політика та громадське життя. Суспільно-економічний уклад Ліхтенштейну та Люксембургу.	4
4	Географічне положення. Економіка, політика та громадське життя. Суспільне та культурне життя Австрії та Швейцарії.	4

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях (21 год.)

№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Ретроспективний погляд на тривалий шлях на Захід (Факти про Німеччину. Берлін – політичний центр (Факти про Німеччину. Режим доступу: https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/uk/kategoriyi/istoriya)	3
2	Економіка і інновації (Факти про Німеччину. Активне громадянське суспільство (Факти про Німеччину. Режим доступу: https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/uk/kategoriyi/ekonomika-y-innovaciyi . https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/uk/aktyvne-gromadyanske-suspilstvo	3
3	Поширення німецької мови. Режим доступу:	3

	https://uk.wikipedia.org/wiki/Поширення_німецької_мови)	
4	Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн (Швейцарія, Австрія, Ліхтенштейн, Люксембург). [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:0ecb69e6cea145a35fe59ad8a2ac6600d248310c/latest/374657/index.html Österreich [Elektronenressource]. Zutritt auf: https://www.oesterreich.com/de/staat/zahlen-und-fakten	6
5	Grossherzogtum Luxemburg [Elektronenressource]. Zutritt auf: https://www.luxembourg-city.com/de/planen-sie-ihren-aufenthalt/einfhrung/fakten-zahlen	3
6	Fürstentum Liechtenstein. [Elektronenressource]. Zutritt auf: https://www.liechtenstein.li/wirtschaft/zahlen-und-fakten/	3

6. Самостійна робота

Самостійна робота є складовою підготовки протягом навчального семестру. Метою самостійного опрацювання навчального матеріалу є опанування навичок роботи з основною і додатковою літературою, набуття необхідних знань та умінь пов'язувати культуру німецькомовних країн з рідною культурою та адекватно ідентифікувати і вживати різні способи спілкування з представниками даних країн здійснюючи перекладацьку діяльність, ефективно вирішувати проблеми міжкультурного спілкування. Передбачаються наступні види роботи:

- вивчення кожної теми лекційного курсу за навчально-методичною літературою;
- підготовка до лекційних та практичних занять;
- опрацювання актуальної інформації про різноманітні аспекти життєдіяльності німецькомовних країн за допомогою електронних ресурсів;
- укладання лінгвокраїнознавчого словника;
- виконання тестових завдань;
- підготовка до модульних контрольних робіт;

- підготовка до екзамену.

7. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Видами контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль (усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на семінарських заняттях);
- модульний контроль (виконання модульної контрольної роботи (одного з 12 варіантів), яка охоплює матеріал змістового модуля);
- семестровий (підсумковий) контроль у формі екзамену (екзаменаційна робота, яка охоплює матеріал усього курсу) наприкінці останньої чверті вивчення дисципліни.

Основними заходами (формами) контролю знань є:

- реферативне опрацювання тем, які не викладаються на лекціях;
- модульна контрольна робота;
- захист модульного індивідуального завдання для самостійного опрацювання;
- екзамен.

Підсумкова контрольна робота (екзамен) складається з 24 завдань, 20 з яких тестового формату, 4 завдання відкритого типу, які спрямовані на перевірку рівня теоретичних знань та практичних лінгвокраїнознавчих компетентностей. Завдання контрольної роботи охоплюють питання трьох рівнів складності, яким присвоєна певна кількість балів.

Критерії оцінок

Кількість балів за виконання завдань										
0..34	35...59	60...63	64...68	69...73	74...79	80...85	86...89	90...93	94...97	98...100
Оцінка										
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Незадовільно		Задовільно			Добре			Відмінно		
Критерії оцінювання завдань відкритого типу										
Студент недостатньо опанував	Студент має певні формалізовані знання навчального матеріалу;			Студент демонструє добрі знання навчального матеріалу;			Студент демонструє глибокі і ґрунтовні знання матеріалу дисципліни;			

навчальний матеріал; допускає значну кількість суттєвих помилок	допущено неточності, суттєві помилки.	допущено кілька несуттєвих помилок.	відсутність помилок / несуттєва помилка.
---	---------------------------------------	-------------------------------------	--

Підсумкова контрольна робота оцінюється за 100-бальною шкалою:

Питання 1-го рівня складності: 1-12 – 2,5 балів/питання

2-го рівня складності: 13-20 – 5 балів/питання

3-го рівня складності: 21-24 – 7,5 балів/питання

Бали за активність на семінарських заняттях (1-5 балів залежно від виду активності: доповнення, аргументація, презентація та якості виконання самостійної роботи: реферат, лінгвокраїнознавчий словник тощо) зараховуються додатково до балів підсумкової контрольної роботи.

Зразок завдань підсумкової контрольної роботи:

Aufgabe 1

Bei einer Bundestagswahl in Deutschland darf jeder wählen, der ...

- a) in der Bundesrepublik Deutschland wohnt und wählen möchte.
- b) seit mindestens 3 Jahren in der Bundesrepublik Deutschland lebt.
- c) Bürger / Bürgerin der Bundesrepublik Deutschland ist und mindestens 18 Jahre alt ist.
- d) Bürger / Bürgerin der Bundesrepublik Deutschland ist und mindestens 21 Jahre alt ist.

Aufgabe 2

Wie oft gibt es normalerweise Bundestagswahlen in Deutschland?

- a) alle drei Jahre; b) alle vier Jahre; c) alle fünf Jahre; d) alle sechs Jahre

Aufgabe 23

Політичний устрій Ліхтенштейну.

Aufgabe 24

Надайте довільний перелік національних реалій за висвітленою в Завданні 23 темою.

Питання до підсумкового контролю знань

1. Природні ресурси Німеччини і особливості їх освоєння.

2. Історичні особливості розвитку Німеччини.
3. Основні етапи історії возз'єднання Німеччини.
4. Політичні, соціальні та економічні труднощі возз'єднання Німеччини.
5. Політичний устрій, суспільно-економічний уклад ФРН.
6. Економічна політика Німеччини.
7. Національний та соціальний склад населення Німеччини.
8. Промисловий комплекс Німеччини.
9. Загальна характеристика ринку праці в Німеччині.
10. Загальна характеристика сільського господарства Німеччини.
11. Загальна характеристика транспорту Німеччини.
12. Громадське життя в Німеччині.
13. Культурне життя в Німеччині.
14. Політичний устрій, суспільно-економічний уклад, громадське та культурне життя Австрії.
15. Політичний устрій, суспільно-економічний уклад, громадське та культурне життя Швейцарії.
16. Політичний устрій, суспільно-економічний уклад, громадське та культурне життя Люксембургу.
17. Політичний устрій, суспільно-економічний уклад, громадське та культурне життя Ліхтенштейну.

8. Політика курсу

Відвідування занять з дисципліни «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (німецької) є обов'язковим. Винятки можливі лише для студентів із обмеженими можливостями з поважних причин.

Курс читається українською і німецькою мовами.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Національній металургійній академії України» від 14.03.2018 року (https://nmetau.edu.ua/file/organizatsiya_osvit_prot.pdf) пропущені заняття або контрольні заходи (з поважної причини або без неї) мають бути відпрацьованими в позаурочний час, у консультативні години.

Студенти повинні дотримуватися правил внутрішнього розпорядку Академії, усіх принципів та положень нормативних документів щодо організації навчального процесу у ЗВО, під час занять або поза ними студент

має демонструвати повагу та толерантність по відношенню до усіх учасників освітнього процесу (студенти, викладачі, допоміжний персонал).

Відповідно до Розділу 5 «Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів» Положення кожний модуль навчальної дисципліни оцінюється за результатами відповідного контрольного заходу та за умови виконання усіх видів навчальної роботи з даного модуля, що передбачені програмою навчальної дисципліни. Загальна кількість модулів з дисципліни «Вступ до мовознавства», що підлягають зарахуванню з навчальної дисципліни, дорівнює кількості кредитів ЄКТС дисципліни (3 кредити=3 модулі). Модуль зараховується, якщо оцінка з нього (модульна оцінка) дорівнює або перевищує 4 бали за 12- бальною шкалою оцінювання. Передача зарахованого залікового модуля з метою підвищення модульної оцінки не дозволяється. У разі не зарахування модуля через отримання незадовільної оцінки або через відсутність студента на відповідному контрольному заході, студентові за згодою деканату дозволяються дві додаткові спроби для передачі модуля: перша – викладачеві, який здійснював відповідний модульний контрольний захід; друга, за умови невдалої першої спроби, – комісії, яка призначається завідувачем кафедри.

Наявність не зарахованих попередніх модулів не є підставою для недопущення студента до складання контрольних заходів з подальших модулів. Модульні контрольні роботи проводяться впродовж двох останніх тижнів чверті після завершення аудиторних занять. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка виставляється за 12-бальною шкалою та національною (5, 4, 3).

9. Рекомендована література

Основна

1. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник / І. Дубович. – Львів, 2003. – 576 с.
2. Євгененко Д. А. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн: Посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням німецької мови / Д. А. Євгененко, Б. В.

- Кучинський, О. М. Білоус, Н. Р. Воронкова. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 416 с.
3. Конституції країн світу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/asambleya/constitutions.php>
 4. Кудіна О.Ф. Країни, де говорять німецькою: навч. посібник з лінгвокраїнознавства / О.Ф. Кудіна. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 344 с.
 5. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн (Швейцарія, Австрія, Ліхтенштейн, Люксембург) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:0ecb69e6cea145a35fe59ad8a2ac6600d248310c/latest/374657/index.html
 6. Факти про Німеччину [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/uk>
 7. Шульце Х. Краткая история Германии. Пер. с нем. / Х. Шульце. – М., 2004. – 72 с.
 8. Deutschland. Zutritt auf: <http://www.magazine-deutschland.de>
 9. Fürstentum Liechtenstein. Zutritt auf: <https://www.liechtenstein.li/wirtschaft/zahlen-und-fakten/>
 10. Grossherzogtum Luxemburg [Електронний ресурс]. Zutritt auf: <https://www.luxembourg-city.com/de/planen-sie-ihren-aufenthalt/einfhrung/fakten-zahlen>
 11. Grundgesetz der Bundesrepublik Deutschland [Електронний ресурс]. Zutritt auf: <https://www.gesetze-im-internet.de/gg/GG.pdf>
 12. Österreich [Електронний ресурс]. Zutritt auf: <https://www.oesterreich.com/de/staat/zahlen-und-fakten>
 13. Statistisches Bundesamt [Електронний ресурс]. Zutritt auf: <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/ZahlenFakten.html>
 14. <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/ZahlenFakten.html>
 15. Tatsachen über Deutschland. Режим доступу: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/de>.

Додаткова література та інші джерела

1. Билто Пол. Эти странные швейцарцы. Пер. с англ. Р. Воскерчяна / Пол Билто. – М.: Эгмонт Россия Лтд, 2001. – 72 с.
2. Зайдениц Штефан. Эти странные немцы. Пер. с англ. И. Мительман / Штефан Зайдениц, Бен Баркоу. – М.: Эгмонт Россия Лтд, 2001. – 72 с.

3. Подгорная Л.И. История Германии в биографиях. Политика = Deutsche Geschichte in Biografien : [справ. пособие для изуч. нем. яз.] / Л. И. Подгорная. - СПб. : КАРО, 2001. – 237 с.
4. Подгорная Л.И. История Германии в биографиях. Наука и культура = Deutsche Geschichte in Biografien. Wissenschaft und Kultur : [справ. пособие для изуч. нем. яз.] / Л. И. Подгорная. – СПб. : КАРО, 2002. – 268 с.
5. Ференбах О. Крах и возрождение Германии. Взгляд на европейскую историю XX века. Пер. с нем. М., 2001. – 304 с.
6. Interkulturelles Lernen im Fremdsprachenunterricht / Bausch, K.-R., Christ, H.; Krumm, H.-J. (Hrsg.). Tübingen: Narr, 1994. – 193 S.
7. Fritzsche B., Frey Th. Historischer Strukturatlas der Schweiz. Die Entstehung der modernen Schweiz. Baden, 2001. – 207 S.
8. Luscher Renate. Landeskunde Deutschland : von der Wende bis heute ; Daten, Texte, Aufgaben für Deutsch als Fremdsprache / Renate Luscher. - Völlig überarb., aktualisierte Fassung 2010, 5. Aufl. - München : Verl. für Deutsch, 2011. – 176 S.
9. Zetl Erich. Deutschland in Geschichte und Gegenwart. Hueber Verlag, 2002. – 160S.

10. Кодекс академічної доброчесності

Студенти, як учасники освітнього процесу, у своїй діяльності мають дотримуватись положень «Кодексу академічної доброчесності» Національної металургійної академії України, у якому прописані політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, який знаходиться у відкритому доступі на сайті академії за посиланням: <https://nmetau.edu.ua/file/kodeks.pdf>, а також ознайомитись з усіма викладеними в ньому принципами, правилами поведінки, спрямованими на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної навчатися, займатися науково-практичною діяльністю, дотримуючись відповідних етичних та правових норм.

Студенти мають можливість отримати допоміжну інформацію щодо компетентностей з академічної доброчесності, а також навичок якісного академічного письма з матеріалів «Основи академічного письма»

(<https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2016/p3011>), «Як мені писати без академічного плагіату»(https://nmetau.edu.ua/file/akademichna_dobrochesnist_yak_pisati_vipusk_01_-_v_5.pdf), розміщених на сайті кафедри перекладу та іноземних мов. Недотримання положень «Кодексу академічної доброчесності», незалежно від того є воно навмисним, чи ні, є серйозним порушенням та є предметом для розгляду «Комісії з питань академічної доброчесності» НМетАУ.

Дотримання Кодексу академічної доброчесності передбачає:

- студент усі види навчальних робіт з дисципліни включно на контрольних заходах (тести, екзамени тощо) повинен виконувати самостійно;
- у випадку виконання спільних з іншими студентами творчих завдань, презентацій, студент повинен зазначити вид та частку роботи, виконаної ним особисто;
- при виконанні творчих письмових робіт студент повинен коректно оформлювати усі цитування з наукової та іншої літератури посиланнями на відповідні ресурси та джерела;
- студент може консультуватись у викладача щодо організації та виконання самостійної роботи (підготовки реферату, презентації, лінгвокраїнознавчого словника) з метою якісного та успішного опрацювання навчального матеріалу.